

Nagradu »Albe Vidaković« za postignuti izvrstan uspjeh na godišnjim i diplomskim ispitima primila je s. Mirela Iličić.

Rastanak sa školom ujedno znači i početak djelovanja na novim radnim mjestima. Novi crkveni glazbenici stekli su znanja da mogu vršiti službu orguljaša, odnosno voditelja liturgijskog pjevanja. Čekaju ih djeca i odrasli. Institut im je ove godine pružio veliku pomoć u liturgijskoj pjesmarici: *Pjevajte Gospodu pjesmu novu*. Treba samo prionuti na posao. Zato im na koncu želimo puno uspjeha osobito u pripremanju nuharistijskih kongresa.

Josip KORPAR

IZ NAŠIH ŽUPA

SRETNO USKRSNUĆE PREKRASNIH ORGULJA U ČAZMI

17. lipnja ove godine svečano su blagoslovljene obnovljene orgulje iz 1767. godine u crkvi sv. Magdalene u Čazmi. Voditelj stručne ekipe za obnovu ovog instrumenta akademik prof. Ladislav Šaban nazvao je s pravom ovaj dan uskrsnućem, zbog dugogodišnjeg zamrllog stanja ovoga tako vrijednog instrumenta nulte višoke kategorije. Još prije jednog desetljeća započela je borba za oživljavanje ovoga vrijednog egzemplara iz 18. stoljeća. Uz mnoge materijalne teškoće, a i napore stručnjaka kao i utjecajnih građana grada Čazme, uspijelo je povratiti u život ovaj veličanstveni instrument.

Simbolički prikaz radosnog muziciranja pet figura anđela (2 pjevača, 2 trombetiste i timpanist) podsjećaju nas na psalam 150: »Hvalite Gospodina igrom i bujenjem, slavite ga glazbalima zvonkim i frulom, hvalite ga cimbalima zvučnim, slavite ga cimbalima gromkim!« (150,5), kao na suvremenih način stvarnog muziciranja u 18. stoljeću.

Grad Čazma bio je tada na vojnom području, te se i na samom izgledu orgulja primjećuje utjecaj svećanosti »dočeka fanfara«.

Podaci o podrijetlu orgulja su skromni, jer u samom instrumentu nije nađen zapis o njegovu nastanku, a u kanonskim vizitacijama samo stoji da su orgulje 1767. dovezene u Čazmu, ali se ne zna odaške.

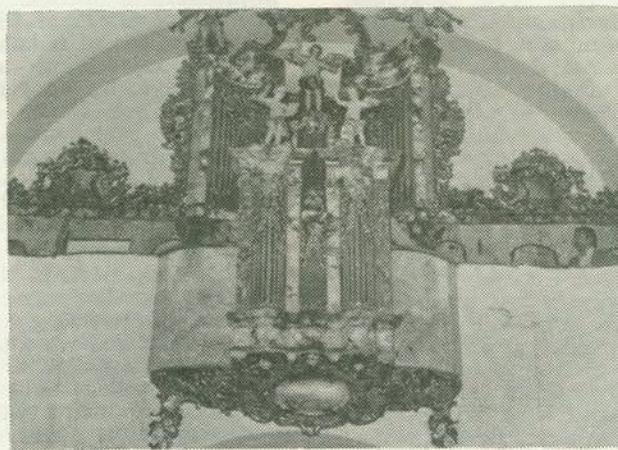
Prema mišljenju stručnjaka, one su naručene iz Beča. U to vrijeme graditelja orgulja u Hrvatskoj nije bilo, te su se instrumenti morali nabavljati iz udaljenih centara. Prema mišljenju stručnjaka ove su orgulje zacijelo naručene iz Beča, a novost im je u sistemu 2 manuala, 2 kućišta i okrenutost orguljaša čelom prema oltaru, što do tada nije bio običaj.

Jedini podatak nađen u orguljama jest veći povratak izvršen 1837. godine od zagrebačkog graditelja Pavla Pumpa. Tako je ovaj instrument sačuvan do danas u svojoj autentičnosti.

Restauratorske rade kroz punih 10 godina vršili su Zavod za restauriranje umjetnina u Zagrebu (kućište) i Tvrtka graditelja orgulja Hefferer (restauracija instrumenta).

Bio je to zamašan, precizan i znalački rad obiju usanova uz ne male materijalne izdatke općine Čazma i župe Čazma. Nitko do samih restauratora neće znati pravu zamašnost toga posla. Zbog toga zahvaljujemo i Zavodu za restauriranje umjetnina u Zagrebu i poznatoj firmi graditelja orgulja Hefferer u Zagrebu na čelu s ing. Ivanom Faulendom za postignuti uspjeh.

Sastav registara ovog instrumenta više nije barokni, već harmonična cjelina ublaženih obrisa zvuka odaje rokoko-stil.

Obnovljene orgulje u župnoj crkvi sv. Magdalene u Čazmi

Dispozicija orgulja:

I. manual:	II. manual:
Principal 4'	Principal 2'
Quinta 2 2/3'	Coppel 8'
Octava 2'	Coppel 4'
Mixtura 4-struka	Salicional 4'
Waldflöte 8'	
Coppel 8'	
Flauto 4'	

Pedal:
Subbass 16'
Octavbass 8'
Fagott 8'

Ljepota ovog instrumenta mogla se doživjeti iste večeri na prvom koncertu povodom svečanosti kolaudacije, kojuje održao maestro Andelko Klobučar. On je za tu priliku odabrao autentičnu glazbu iz vremena nastanka ovog instrumenta, izveši skladbe A. Motovunjanina, F. Bosanca, L. Couperina, G. Frescobaldija, J. Pachelbela, J. S. Bacha, G. F. Händela, A. Scarlattija i F. Pintaria.

Kreacija radosnog muziciranja, kao i izbor ukušne registracije ovog majstora na orguljama, dala je svima jedinstven doživljaj autentične glazbe na autentičnom instrumentu.

Citava svečanost odvijala se u dva dijela: koncelebrirana sv. Misa i blagoslov orgulja s predsjedateljem mons. Đurom Kokšom i koncelebrantima: dr. Stjepanom Kožulom, tajnikom Zagrebačke nadbiskupije, preč. Markom Culejom, vicerectorom Bogoslovlje i svećenicima Čazmanskog dekanata uz svečano pjevanje okteta zagrebačkih bogoslova (Vilhar Kalski: *Veličaj*, V. Lisinski: *Oče naš*), obilježila je prvi dio ove svečanosti. Nakon kratka predaha pozdravio je goste i sve prisutne u ime SIZ-a Općine Čazma predsjednik Vlado Hermanović, a u ime vjernika župe Čazma vlč. Andrija Vučić, župnik. Predavanje o značenju i vrijednosti orgulja održao je akademik prof. Ladislav Šaban, nakon čega je uslijedio koncert na orguljama u izvedbi Andelka Klobučara.

Završnu i pobudnu riječ održao je mons. biskup dr. Đuro Kokša.

Nadamo se da će ove tako lijepo orgulje još mnogo godina biti u službi svete liturgije na slavu Božju i radost vjernika, te svojim zvukom ispunjati crkvu sv. Magdalene u Čazmi.

Na kulturnom planu, nadati nam se, da ovaj instrument neće biti zaboravljen i da će ove orgulje biti slušane, zaštićene i njegovane zbog svoje prekrasne ljepote zvuka, sa željom da ne ispunjavaju samo prostor crkve sv. Magdalene u Čazmi, već i mnoga srca ljudi željnih neprolaznih vrednota duha.

Imakulata MALINKA

NOVE ORGULJE U KAŠTEL STAROM

Dana 1. kolovoza 1983. dopremljene su nove, i ujedno prve, orgulje za župnu crkvu »Gospe Rozarice« u Kaštel Starome, koje je izgradio i postavio majstor graditelj Anton Jenko iz Ljubljane. Glavni organizator i donator ovoga vrijednog pothvata jest požrtvovni, nesobično aktivni mjesni župnik don Mate Selak. Za sadašnju dispoziciju orgulja projekt je dao majstor Jenko 13. 5. 1982., s prijedlogom da se uvezu 2 jezičnjaka iz Njemačke na račun investitora (to su Oboe 8' na I. man. i Fagott 16' u pedalu). Kroz dvije godine nacrt je ostvaren, a u opusu majstora Jenka dovršene su 183. orgulje. Za smještaj sviraonika (na desnoj strani kora gledano s oltara) sugestiju je dao vlč. don Veljko Jadronja iz Šibenika.

Dispozicija:

H. W. (1. man.): Oboe 8', Superoctav I, Mixt. 1 1/3', Flavica 2', Oktava 4', Gemshorn 8', Flavta 8', Principal 8', Bourdon 16'.

Sch. W. (2. man.):

Viola 8', Kopula 8', Dolce 8', Traverso flavta 4', Nazard 2 2/3', Pikolo 2', Terca 1 1/3', Superoctav II.

Pedal:

Principal 16', Subbass 16', Oktava 8', Cello 8', Choral 4', Fagott 16'.

Spojevi:

Subokt. II—I, Man. II—I, Super II—I, I. — Pedal. II. — Ped.

Pistoni (dugmad):

1. slobodna kombinacija,
Gotove komb. P, Mf, F, Tutti + isključivač
jezičnjaci + isključivač
Tremolo + isključivač
pedal piano automat + isključivač

Pedaljeti:

Crescendo (kao papučica u 10 stupnjeva gradacije)
Traktura orgulja: pneumatska

Raspon man.:

I man. C (veliki) —g³
II man. C —g⁴

Raspon ped.: C — f⁴

Mijeh pokazuje stabilan tlak.

Po boji i karakterističnosti registara te razlici među manualima orgulje odražavaju romantičku konцепciju gradnje. Intonacija fortissima daje pun homogeni zvuk u kojem se ističe izdašan Fagott 16' u pedalu i prodrone svijetle miksture na manualima. Zvuk orgulja skladno dolazi do izražaja u akustičnom prostoru impozantne kamene kaštelanske crkve i tako uveličava crkvene obrede i služi na čast mještanima i svim zaslužnim pojedincima koji su pridonijeli ovom značajnom glazbeno-kulturnom ostvarenju.

Hrvatka MIHANOVIC

SUBOTICA

U ljetnoj sezoni u subotičkoj katedrali održana su dva značajna koncerta. Prvi je bio violinsko-orguljski koncert, a drugi, nastup Hrvatskoga mješovitog zbora, novosadske konkatedrale župe.

Violinsko-orguljski koncert izvela je poznata vojvođanska umjetnica na violinii Lila Pekar iz Subotice i mladi orguljaš Miloš Lalošević iz Sombora. Koncert je organizirao Muzički centar iz Novog Sada, preko Vojvodina-koncerta i Dijecezanske glazbene sekcije. To je prvi slučaj nakon rata da se priređuje takav nastup u zajedničkoj suradnji jedne javne organizacije i Crkve. Na koncertu su izvedena djela G. Fr. Händla, J. Seb. Bacha, Fr. Liszta, St. Biničkog i M. Laloševića. Dominantne točke progama su bile sonate za violinu i orgulje. Umjetnica se izvanredno afirmirala i dokazala svoju osobitost i umijeće kod Händlove VI. i kod Bachove V. sonate. Na orguljama su značajne bile Partite J. Seb. Bacha.

Drugi nastup je bio gostovanje novosadskog zbraja župne crkve Imena Marijina, poznatom kao Hrvatski mješoviti zbor katedralne župe. Ovaj je zbor formiran prije desetak godina da bi liturgijsku crkvenu glazbu unaprijedio među vjernicima Hrvatima u Južnoj Bačkoj, a zatim da bi sveopća crkveno-glazbena kultura upoznala djela srijemskih skladatelja. Zato je zbor u Subotici, i pod sv. misom, i svojim prigodnim programom, izveo pjesme i skladbe srijemskih autora, Ilije Okruglića i Stanislava Prepreka. Prigodni program se sastojao od dva dijela. U prvom dijelu izvedene su skladbe I. Okruglića *Oj Tekijska Gospo, Sveta Ana, Nek ori, Spomeni se, Hajdimo, hajdmo i Slava Bogu*. U drugom dijelu pak himni St. Prepreka, i to sedam himana na različite tekstove Milana Pavelića. Između zbornih točaka čuli smo i instrumentalne točke koje su predstavile članice zbara, sestre Monika i Gracijela Babić. Na orguljama svirala i zborom ravnala Anica Nevolić.

JiM.